

Visie

Boergensevliet

Gemeente Rotterdam, DG Charlois + Stichting Charlois aan de Vliet

A faded background image of a street scene. On the left, a white van is parked. Several people are walking on a paved path that runs alongside a road. The path is lined with tall, leafy trees. In the distance, more trees and possibly buildings are visible under a bright, overcast sky.

Visie

Boergoensevliet

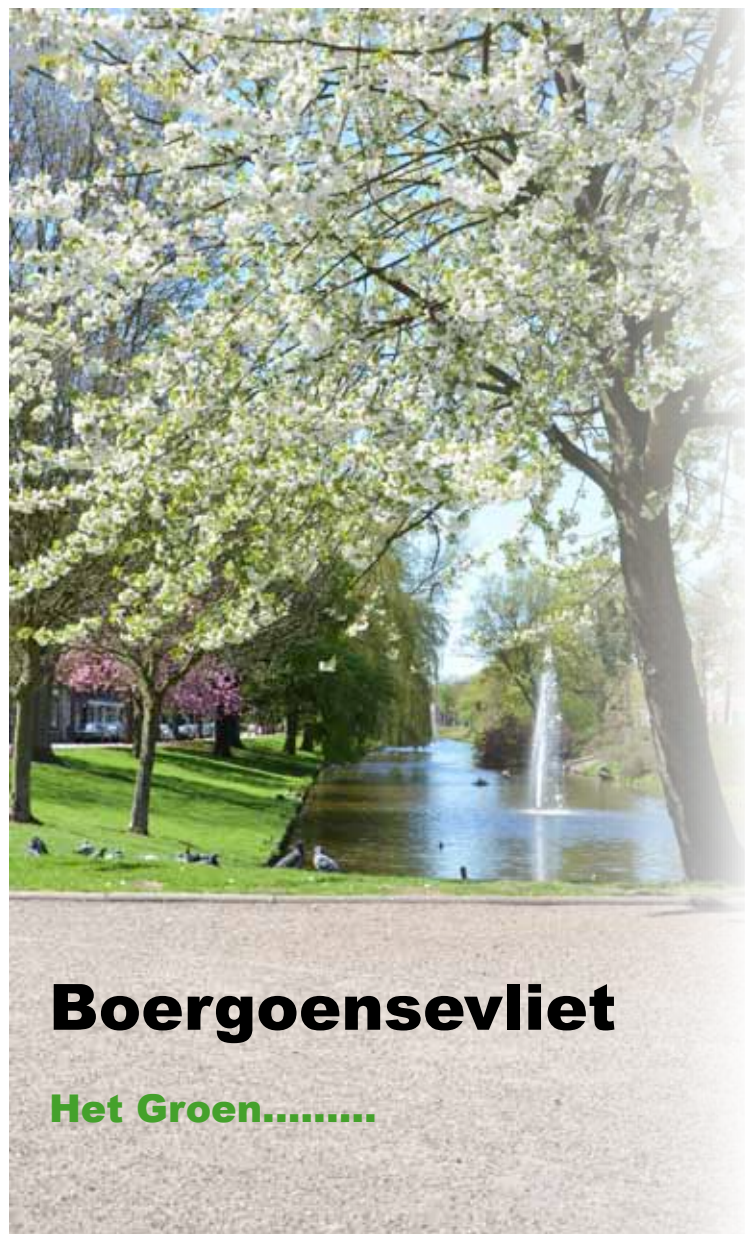
5 maart 2014

Gemeente Rotterdam, DG Charlois + Stichting Charlois aan de Vliet

Inhoud

1.	Voorwoord	7
2.	Aanleiding project	9
3.	Doelstelling	11
4.	Resultaat	13
5.	De fysieke grenzen van het project	15
6.	Kaders die van toepassing zijn op visie en het ontwerp	17
	- singelplan	17
	- Nota "Groen Charlois Meerjarensvisie 2012-2020"	17
	- Verkeerscirculatieplan Oud-Charlois 2009	17
	- Ontwikkelingsvisie Wielewaal	18
	- Bomenstructuurvisie Rotterdam	19
	- Rotterdamse Stijl	19
	- Lichtplan 2010	19
	- Waterplan	20
	- Vergroeningskaart	21
7.	Nulmeting onderhoudstoestand februari 2012	23
8.	Systematische samenwerking tussen de verenigde bewoners en de gemeentelijke diensten.	25
9.	Visie op een romantische, groene en verkeersluwe Vliet waar het aangenaam verblijven is.	27
	- Bomenplan en laanstructuur	27
	- De koppen van de Vliet	33
	- Verblijven	33
	- Maatregelen voor verkeer	35
	- De zij-assen	35
10.	Kansen en vraagstukken voor nabije toekomst	37
	- Verkeersmaatregelen	37
	- Hondenpoepbeleid	37
	- Waterkwaliteit	37
11.	Werken aan praktische nieuwe werkvormen	39
12.	Vervolgafspraken (borging)	41
	Bijlagen: uitkomsten bewonersenquête september 2012	43

Geschiedenis

Heden

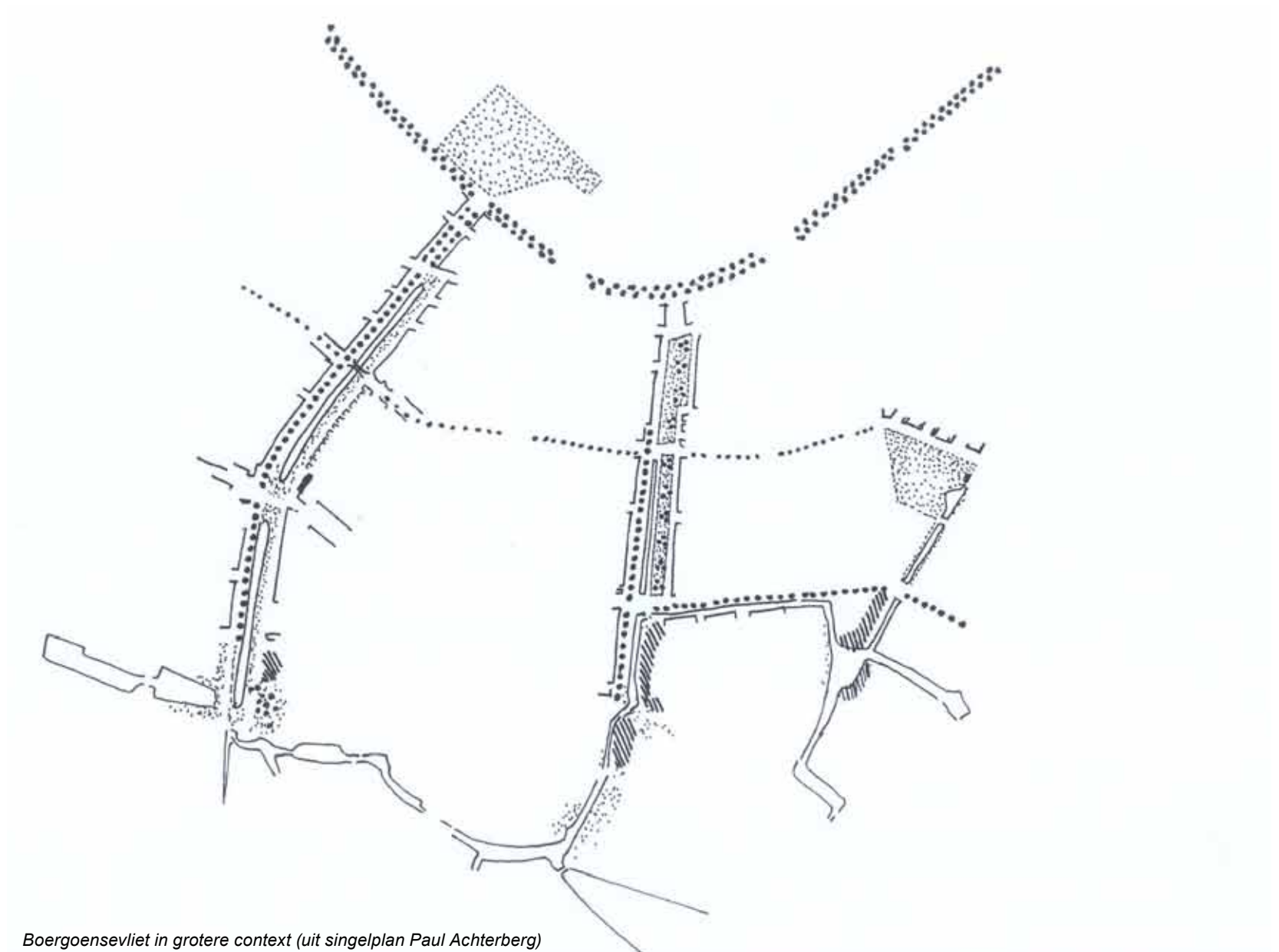
Toekomst

28 sept 2013 Ruimte & Wonen, Gemeente Rotterdam

1. Voorwoord

Deze publicatie is het resultaat van een uniek samenwerkingsproject van bewoners en de (deel)gemeente om te komen tot een visie en een schetsontwerp voor de Boergoensevliet, Boergoensestraat en hun zij-assen. De samenwerking die in Charlois is vormgegeven, is uniek in haar soort. Niet klassiek aan de slag met een wit vel papier en een grote zak geld, maar vanuit het bestaande kijken naar stap voor stap realiseren van een eindbeeld. Hierbij is het van belang dat er systematisch wordt samengewerkt tussen de verenigde bewoners en de gemeentelijke diensten. Daarnaast is er in dit traject met vallen en opstaan veel kostbare ervaring opgedaan die waarde kan hebben voor duurzame en geleidelijke ontwikkeling in de hele stad. Deze visie draagt er aan bij dat de komende jaren gericht onderhoud en waar nodig vernieuwing kan worden uitgevoerd aan de Boergoensevliet, Boergoensestraat en hun zijstraten.

Boergensevliet in grotere context (uit singelplan Paul Achterberg)

2. Aanleiding project

In april 2010 wilde de deelgemeente 'gras voor heesters' aan de Boergoensevliet. Dat wilden de bewoners niet. Door middel van een toegekende subsidieaanvraag in het kader van de regeling 'Wijk in actie' stelde de deelgemeente eind 2011 in totaal € 73.000 beschikbaar voor het project van de stichting Charlois aan de Vliet (CadV). Het uitgangspunt is als volgt geformuleerd in de subsidieaanvraag:

"Verlies niet iets bijzonders wat je hebt en wat je kunt exploiteren, richt je focus op positieve zaken en wacht niet tot de verloederings gang is gezet."

Twee jaar na de eerste protesten, in april 2012, werd een overeenkomst gesloten, waarin onder meer stond dat er een visie en ontwerp moesten komen voor een duurzame verbetering van de leefomgeving die gefaseerd en in delen kunnen worden uitgevoerd. In het algemeen is er bij bewoners tevredenheid over de huidige groene uitstraling van de Vliet, maar ook zorg om de achteruitgang van het beheer en de kwaliteit. Deelgemeente en bewoners willen het onderhoud van de Boergoensevliet en –straat op peil brengen en samen met bewoners, overheden en andere partijen een renovatieplan realiseren."

De Boergoensevliet is onderdeel van het Singelplan 1999. Sindsdien leeft de verwachting bij de bewoners dat binnen afzienbare termijn een herinrichting van de Boergoensevliet zou plaatsvinden. De deelgemeente is in 2000, 2005 en 2010 met een ontwerp en een prijscalculatie begonnen. Uiteindelijk leidde deze initiatieven niet tot een project. Mede daardoor heeft de deelgemeente in die periode afgelopen vijftien jaar geen grootschalig of projectmatig onderhoud uitgevoerd.

3. Doelstelling

De doelstelling van het project is volgens de bijlage bij de subsidieaanvraag uit 2011:

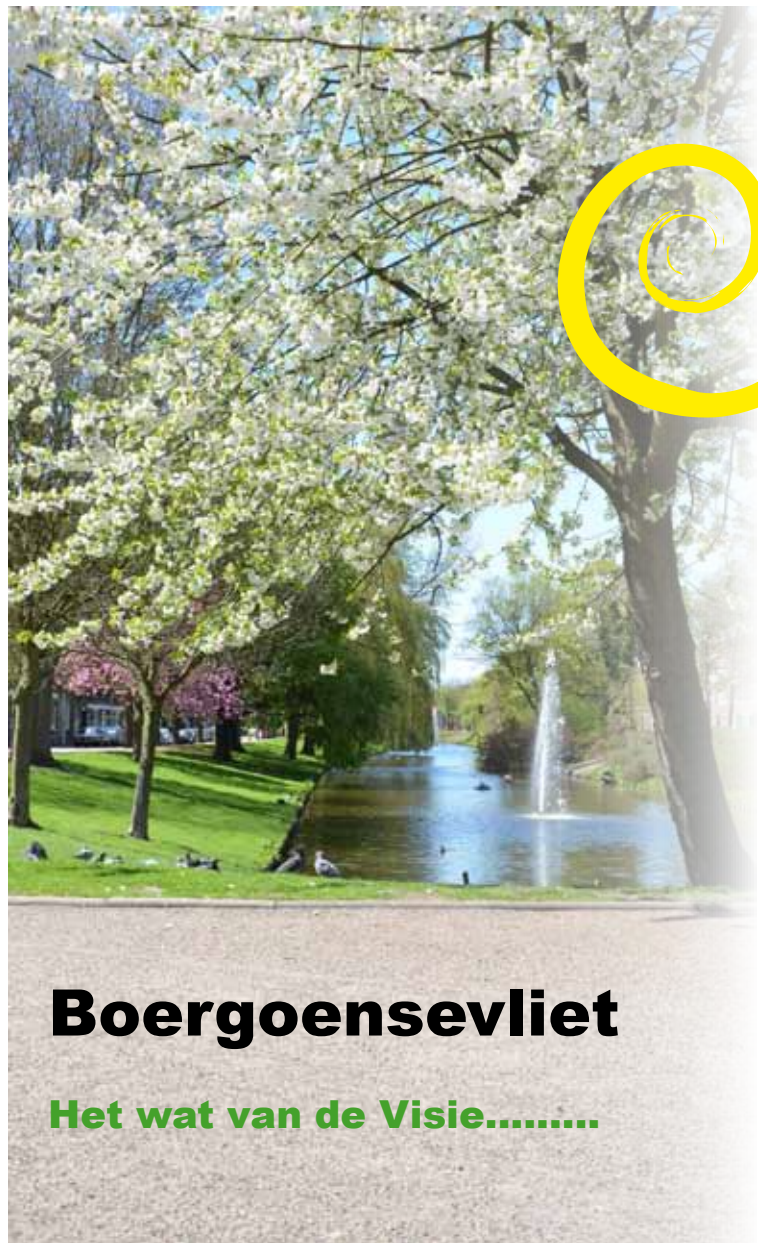
“de realisatie van een groene en blauwe Boergoensevliet met zijn zij-assen en de Boergoensestraat. De renovatie moet passen bij de wijk: deze moet duurzaam, divers en beheersbaar zijn

Deze is nader gepreciseerd in de subsidiebeschikking van 23 december 2011:

“Wij (het bestuur DG, red.) ondersteunen het idee dat er voor de Boergoensevliet een ontwerp gemaakt wordt dat gefaseerd en in delen uitgevoerd kan worden. Ook ondersteunen wij het idee dat een dergelijk traject en ontwerp draagvlak moet hebben.”

Tot slot is de doelstelling als volgt uitgewerkt in de privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst tussen de deelgemeente Charlois en de stichting Charlois aan de Vliet (CadV) van april 2012

“dat partijen een traject in gaan dat leidt tot een visie en ontwerp voor een duurzame verbetering van de leef omgeving.”

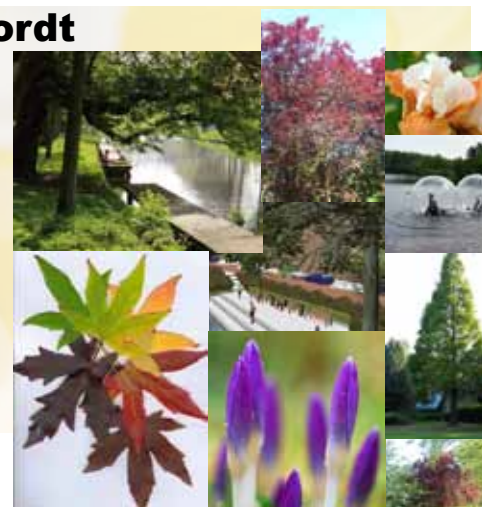
Boergoensevliet

Het wat van de Visie.....

Aantrekkelijk was wordt

Groen en gebruik was wordt

Hard rijden was wordt

Van Asfalt naar gebakken rode klinkers
Verkeersremmende maatregelen als: versmallen rijbaan, slingers bij de kruisingen aan de oostzijde
en waar mogelijk drempels aan de westzijde.

10 dec 2013 Ruimte & Wonen, Gemeente Rotterdam

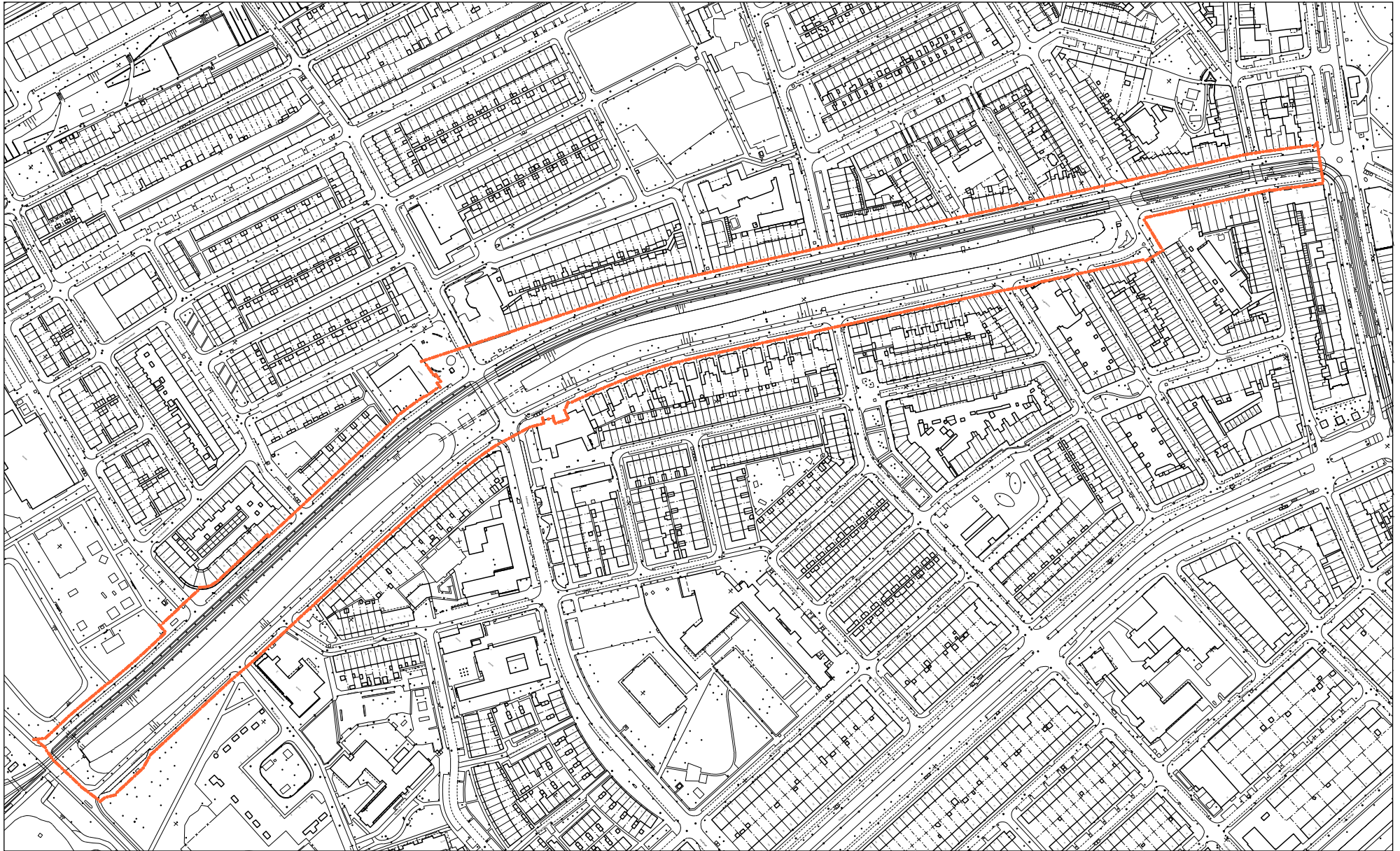
4. Resultaat

In het projectplan is het beoogde resultaat als volgt geformuleerd:

Deelgemeente Charlois en de CadV willen de kwaliteit van de leefomgeving van de Boergoensevliet in het belang van de wijkontwikkeling op peil brengen.

Verschillende partijen, onder andere dedeelgemeente Charlois en de bewoners van de Boergoensevliet, zijn een traject ingegaan dat heeft geleid tot een visie en ontwerp voor een duurzame verbetering van de leefomgeving.

Vooralsnog zijn er geen financiële middelen beschikbaar voor herinrichting van de Boergoensevliet. Randvoorwaarde is dat de visie de onderlegger wordt van het uitvoeringsprogramma van Stadsbeheer en dat de visie een basis biedt voor zowel het zoeken naar extra investeringsmiddelen of subsidies. De visie beschrijft de randvoorwaarden voor de gewenste kwaliteit en dient ruimte te bieden aan meerdere mogelijkheden om het einddoel te realiseren.

De Boergoensevliet, vanaf de kop van de Boergoensestraat staat centraal in dit project.

5. De fysieke grenzen van het project

De Boergoensevliet, vanaf de kop van de Boergoensestraat staat centraal in dit project.

De zij-assen die ook worden meegenomen zijn:

- Voornsevliet tot aan de Verboomstraat;
- Gruttostraat tot aan het speelplein;
- Van Blommesteijnweg tot aan de Verboomstraat;
- Arendsweg tot aan het Nachtegaalplein;
- Talingstraat;
- Huismanstraat betrekken tot aan Verboomstraat;
- Kromme Zandweg vanaf Dorpsweg tot aan Schulpweg

huidige situatie

- bestaande boomkroon
- beplanting laag, bodembedekkers
- beplanting hoog, heesters
- beplanting bosplantsoen
- heg
- gras, vlak gazon
- gras, ruw gras
- gras, grasvegetatie
- water
- asfalt
- asfalt met grid
- asfalt rood
- betonstraatstenen
- parkeren betonstraatstenen
- parkeren klinkers
- tegels
- container
- bebouwing
- bebouwing 1laag + kap
- bebouwing 2lagen
- bebouwing 2lagen + kap
- bebouwing 3lagen
- bebouwing 3lagen + kap
- bebouwing 4lagen
- bebouwing 5lagen

6. Kaders die van toepassing zijn op visie en het ontwerp

Singelplan

De uitgangspunten voor het ontwikkelen van een visie en ontwerp liggen in het Rotterdamse Singelplan 1999. De Boergoensevliet is subtiel met het Zuiderpark verweven en behoort tot het zuidwestkwartier. Het zuidwestkwartier bevat een prachtige reeks van structuren op stads-, wijk- en buurtniveau. Het singelplan maakt onderscheid tussen vier singelfamilies. De Boergoensevliet behoort tot de tweede familie – het “De Jongh-repertoire”. Kenmerkend voor deze singels zijn de combinaties met andere stedelijke ruimtetypen, de boulevard en het groene stadsplein. Deze vormgeving is eclectisch, bestaande uit barokke citaten en een romantische aanleg. De aandacht voor beplanting verschuift van licht-donkereffecten en dieptewerking naar expressie van soorten in vorm en kleur tegen een achtergrond van één-soortige monumentale laanbeplanting. Aan de Boergoensevliet bestaat de laanbeplanting volgens het Singelplan 1999 uit esdoorns, waarbij de singelkoppen asymmetrisch geaccentueerd zijn met heestergroepen. In het singelplan wordt geadviseerd om de hoogte van de beschoeiing ten opzichte van het waterpeil een verschil van circa 10 cm te laten zijn. De rijdende trams langs de singels zijn karakteristiek voor Rotterdam. De Boergoensevliet heeft in tegenstelling tot andere singels een dubbelspoor aan een zijde van de singel.

De laanbeplanting aan de Vliet is feitelijk overigens gevarieerder dan in het Singelplan is aangegeven. Die variatie wordt versterkt in de visie en het ontwerp.

Nota “Groen Charlois Meerjarenvise 2012-2020”

In de nota is vastgesteld, dat de deelgemeente Charlois inzet op een vergroting van de ecologische en recreatieve waarde van het groen. De Boergoensevliet is onderdeel van deze visie. De laanbeplanting aan de Vliet is feitelijk overigens gevarieerder dan in het Singelplan is aangegeven. Die variatie wordt versterkt in de visie en het ontwerp.

Verkeerscirculatieplan Oud-Charlois 2009

Hoofddlijnen van het verkeerscirculatieplan. Het plangebied is niet een geïsoleerd deel van de wijk Oud-Charlois, het is een van de kerngebieden. Volgens het Verkeerscirculatieplan Oud-Charlois 2009 is er een samenhang tussen de plannen rondom herinrichting Boergoensehof, Wielewaal, het Singelplan en de toekomstvisie Profileringsplan Zuid, waarin de ruimtelijke structuren zijn geanalyseerd en (her)gewaardeerd op een hoger schaalniveau. “Die visie is voor het Verkeerscirculatieplan van belang voor de keuzes qua oplossingsrichtingen”, zo staat te lezen in het verkeerscirculatieplan. Het verkeerscirculatieplan is opgesteld in verband met de wens om de Kunstzone autoluw te maken, Daarbij is rekening gehouden met

- a. toekomstige ontwikkelingen en beoogde ruimtelijke structuren,
- b. de bereikbaarheid van de wijk,
- c. de verkeersveiligheid in de wijk.

Na gereedkomen van het verkeerscirculatieplan is n.a.v. voortschrijdend inzicht herijking van het plan nodig. Dit blijkt uit de keuzes die gemaakt zijn voor de visie Wielewaal en inrichtingsplan Dorpsweg.

De consequenties van de visie Wielewaal en het inrichtingsplan Dorpsweg komen niet overeen met de beschreven hoofddlijnen zoals opgenomen in het verkeerscirculatieplan.

Over Oud Charlois (buiten de kunstenzone) wordt het volgende gezegd.

Wanneer de oost- west structuren worden heringericht zal de wegenstructuur in noord-zuid richting minder dominant overkomen en meer gaan functioneren als verblijfsgebied voor omwonenden. Verkeer zal daardoor zoveel mogelijk van de oost-weststructuur gebruik maken door of de parkeergelegenheid die daaraan is gelegen dan wel voor het comfort en continuïteit, ook over de grens van de wijk zoals Van Blommesteinweg- Fuutstraat- Wielewaalstraat. In de aanliggende verblijfsgebieden zal men meer te gast zijn. De aanpassing van het Kruispunt Dorpsweg-Fuutstraat zal deze ontwikkeling versterken. Bewoners zien feitelijk nog geen versterking van de oost-weststructuur. Ook de route Van Blommesteinweg-Fuutstraat-Wielewaalstraat blijft door inrichting(breedte van 9 meter) gevaarlijk. Er wordt te hard gereden, de route is onoverzichtelijk en er zijn veel schoolkinderen op die route.

Bewoners zien feitelijk nog geen versterking van de oost-weststructuur. Ook de route Van Blommesteinweg-Fuutstraat-Wielewaalstraat blijft door inrichting(breedte van 9 meter) gevaarlijk. Er wordt te hard gereden, de route is onoverzichtelijk en er zijn veel schoolkinderen op die route.
Die fietsstructuur is niet meegenomen in de visie.

Een fietsstructuur langs deze lijn zorgt voor extra verkeersveiligheid voor het aanliggende scholenprogramma. In de toekomst kan deze worden doorgetrokken naar de Waalhaven OZ. Door middel van een langzaam verkeersbrug dan wel het doortrekken op gelijk niveau van de Van Blommesteinweg.

Die fietsstructuur is niet meegenomen in de visie

Direct in relatie tot deze versterking van de oostweststructuur in Oud-Charlois staat de opmerking over een verbeterde ontsluiting van de Wielewaal. “De huidige Wielewaal zal herontwikkeld worden. Programma zal grootschalige woningbouw zijn. Behalve de invulling van het programma zal ook de ontsluiting hierbij een rol gaan spelen. Gedacht kan worden aan een directe ontsluiting op de Dorpsweg in het verlengde van de Oldegaarde.” Tijdens de ontwikkeling van de visie op de Boergoensevliet is ook gesproken over het ontsluiten van de nieuwe Wielewaal. Daarbij heeft de deelgemeente toegezegd zich sterk te maken voor een betere en extra ontsluiting van de Wielewaal aan de zuidzijde bij de Korpersweg, waardoor de verkeersdruk op Oud-Charlois en de Boergoensevliet in het bijzonder afneemt. Een dergelijk extra ontsluiting van de Wielewaal creëert een win-win situatie in beide plangebieden en past in de geest van het originele verkeerscirculatie plan 2009, waar de ontlasting van het woongebied van Oud-Charlois voor doorgaand verkeer als uitgangspunt is benoemd. Dit onderwerp wordt nader uitgewerkt in de nabije toekomst.

Over de Boergoensehof, die nu gebouwd wordt staat het volgende in het Verkeerscirculatieplan 2009: “De omgeving krijgt hierdoor een positieve impuls. Om deze impuls te versterken zal er voorzien worden in een fiets en voetgangersbrug over de Boergoensevliet ter hoogte van de Voornsestraat. Deze brug is overigens onderdeel van het nog op te starten Singelplan. Voor de wijk en de Hot spot is het van belang dat dit Singelplan binnenkort in voorbereiding gaat omdat daarmee een kader wordt gevormd waarbinnen projecten als Boergoensehof beter tot hun recht kunnen komen. Ook staat nog in het Verkeerscirculatieplan te lezen dat deze “toekomstige ontwikkelingen van belang zijn voor de ontwikkeling van Oud-Charlois

waarin stedenbouwkundige ontwikkelingen zoals Stadshavens en Wielewaal en een verdubbeling van de Waalhaven OZ het plangebied kunnen transformeren waardoor het meer onderdeel gaat uitmaken van het stedelijke weefsel. In de huidige situatie is de wijk sterk ontsloten op de Dorpsweg (veroorzaakt door omgevingsfactoren als het dijklichaam en spooreplacement). Ontwikkeling van Stadshavens en herinrichting van de Waalhaven OZ kan vragen op een heroriëntatie van de wijk. Oud-Charlois zal niet meer aan de rand van het stedelijke gebied liggen maar er meer onderdeel van uitmaken. Het is van belang om de verkeersstructuur vooruitlopend op deze ontwikkelingen waar mogelijk aan te passen om een kader te bieden waarbinnen de ontwikkelingen plaats kunnen vinden en een heroriëntatie mogelijk is.”

Het voorstel voor een brug is opgenomen in de visie en het ontwerp.
Die fietsstructuur is niet meegenomen in de visie.

De hierboven genoemde toezegging om de Wielewaal aan de zuidzijde beter te ontsluiten, past hierin.

Ontwikkelingsvisie Wielewaal

Wielewaal blijft een tuindorp. Bestaande bouwstenen en de gekromde lijnen van het stroomtramlijn gebied worden gereserveerd voor groen, water en mogelijke tramverbinding in de toekomst. Er bestaat naast de bouwopgave ook een waterkwaliteitsopgave.

Waterkwaliteitsopgave is niet meegenomen in de visie en het ontwerp, maar in de volgende fase moet afstemming hierover plaatsvinden visie.

Bomenstructuurvisie Rotterdam

Tien hoofdpunten:

Bomen inzetten om het leefklimaat, de milieukwaliteit en de stadsnatuur te verbeteren;
Stevige boombeplantingen op de hoofdstructuur maken de stad groen;
De hoofdwegen en rivieroeveren lange, eenduidig beplante tracés geven;
De extra boombeplantingen op de stadspijnen en pleinen in de subcentra onderling laten verschillen;
De uiteenlopende beplantingstypologieën in de wijken uitbouwen;
Met optimale ondergrondse en bovengrondse groeicondities worden bomen oud;
Een gevarieerder bomenassortiment brengt meer kleur, fleur en biodiversiteit in de stad;
Waar dat maar mogelijk is staan bomen op de hoofdstructuur in grasbermen;
Zorgvuldiger met monumentale en bijzondere bomen omgaan;
Samen met de partners in de stad de Bomenstructuurvisie uitwerken en uitvoeren.

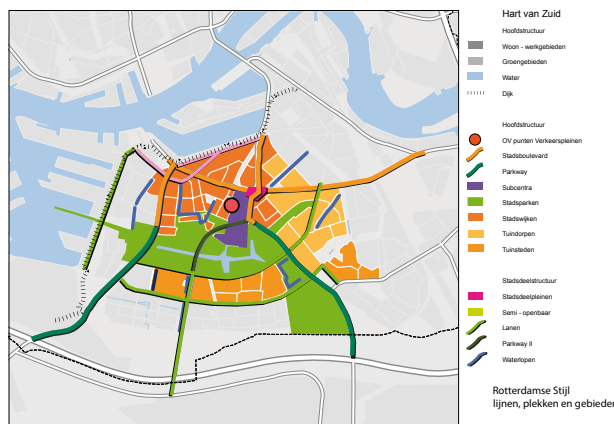
Toepassen in de visie en het ontwerp.

Rotterdamse Stijl

De overtuiging dat goede buitenruimte een onmiskenbaar onderdeel is van een wervend woon- en werkklimaat heeft de Gemeente Rotterdam het Handboek Rotterdamse Stijl doen opstellen. Met de Rotterdamse stijl wil de Gemeente Rotterdam samen met externe partijen inzetten op een betere kwaliteit van de buitenruimte. Het handboek richt zich niet alleen op het centrum maar op de hele stad. Rotterdamse Stijl versterkt de samenhang in het stedelijke netwerk met oog en respect voor verscheidenheid en identiteit van wijken. De Rotterdamse Stijl wil de allure van het netwerk vergroten en daarbij zijn het gebruik van groen, balans in het gebruik en stadsbrede

kwaliteit de belangrijke aspecten. Behalve een visie op de structuur omvat de Rotterdamse Stijl ook richtlijnen. Naast algemene richtlijnen wordt per te onderscheiden gebied, lijn of plek richtlijnen aangeboden die de ambities voor specifieke situatie duiden. Naast de hoofdstructuur, is momenteel de stadsdeelstructuur gereed. Beide documenten zijn door deelgemeente Charlois vastgesteld.

Toepassen in de visie en het ontwerp.

Lichtplan 2010

De primaire taak van openbare verlichting is het zorgen voor de sociale veiligheid en de verkeersveiligheid van de openbare wegen en gebieden.

Daarnaast beantwoordt het Lichtplan Rotterdam aan de drie actuele opgaven van het college van B&W van Rotterdam:

- Zorg voor een betere beeldkwaliteit, zowel in het dag- als het nachtbeeld, met als doel de verblijfsfunctie van de openbare ruimte te versterken en een passende aanvulling qua vormgeving te bieden op de Rotterdamse Stijl.
 - Org voor een efficiënter beheer van de openbare verlichting door standaardisering van het 'verlichtingsmeubilair' met als doel de wildgroei die het voorraadbeheer inefficiënt en kostbaar maakt, een halt toe te roepen.
 - Lever een bijdrage aan het terugbrengen van het energieverbruik en houd rekening met duurzaam technologische innovaties met als doel duurzaamheid in te zetten op stedelijke schaal.
- Het nachtbeeld van de stad Rotterdam werkt aan de versterking van de kwaliteit van de stad als het gaat om wonen, werken en recreatie. De openbare ruimte krijgt steeds meer betekenis. De buitenruimte werd tot voor kort vooral voor het dagbeeld ontworpen. Bij het maken van het Lichtplan is rekening gehouden met kenmerkende identiteiten van Rotterdam 'by night'. Rotterdam groene stad: Voor parken (verkeer en recreatief gebruik) en singels is het uitgangspunt om alleen de noodzakelijke verkeersroutes te verlichten en de duisternis ten behoeve van flora en fauna te bevorderen.

Toepassen in de visie en het ontwerp.

Bewoners zijn over het algemeen tevreden over de nieuwe lichtmasten die in 2013 zijn geplaatst. Als er opnieuw nieuw licht zou moeten worden aangebracht, dan zouden de bewoners kiezen voor een romantische stijl, blijkt uit de

Waterplan

Er zijn drie cruciale ontwikkelingen waarmee we de komende tijd te maken krijgen of kunnen krijgen:

- Hogere waterstand door de stijging van de zeespiegel. In buitendijkse gebieden ontstaan risico's op overstromingen. Versterking van waterkeringen is onvermijdelijk.
- Wateroverlast door toenemende neerslag. Door verandering van het klimaat kan er in korte tijd veel regen vallen. Om dat water te verwerken is opvang en berging nodig. Op dit moment is er al tekort aan zo'n 600.000 m³ berging. Er zou minimaal 80 hectare aan extra plassen en singels nodig zijn om dat tekort in open water op te vangen.
- Strenge eisen aan de kwaliteit van het water. Rotterdam wil een aantrekkelijke waterstad zijn, met schoon, helder en plantenrijk water. De stad moet bovendien voldoen aan Europese eisen (de Europese Kaderrichtlijn Water).

Naast de uitwerking van de natuurvriendelijke oevers aan de oostzijde van de singel heeft er geen verdere uitwerking plaatsgevonden van het waterplan. In de volgende fase moet hierover overleg worden georganiseerd. Er vinden nog regelmatig overstorten van regenwater plaats in de Boergoensevliet. Het water in de Vliet kleurt dan grijs. Bewoners vragen aandacht voor verbetering van de waterkwaliteit.

Vergroeningskaart

Uitgangspunt in de nota "Groen Charlois Meerjarenvise 2012-2020", vastgesteld door de deelraad Charlois op 25 september 2011, is het bewaken en het verhogen van de kwaliteit en kwantiteit van het groen in de deelgemeente. De deelgemeente Charlois zet in op een vergroting van de ecologische en recreatieve waarde van het groen. Bewoners hebben aangegeven dat ze op beeldbepalende plekken meer siergroen willen zien: "liever op een paar plekken goed dan overal een beetje". De Werkgroep Groen Charlois heeft gezamenlijk deze locaties bepaald. De Boergoensevliet wordt aangepakt in het kader van beheer.

De afspraken in het kader van deze visie zijn een aanvulling op de nota 'Groen Charlois Meerjarenvise 2012-2020'.

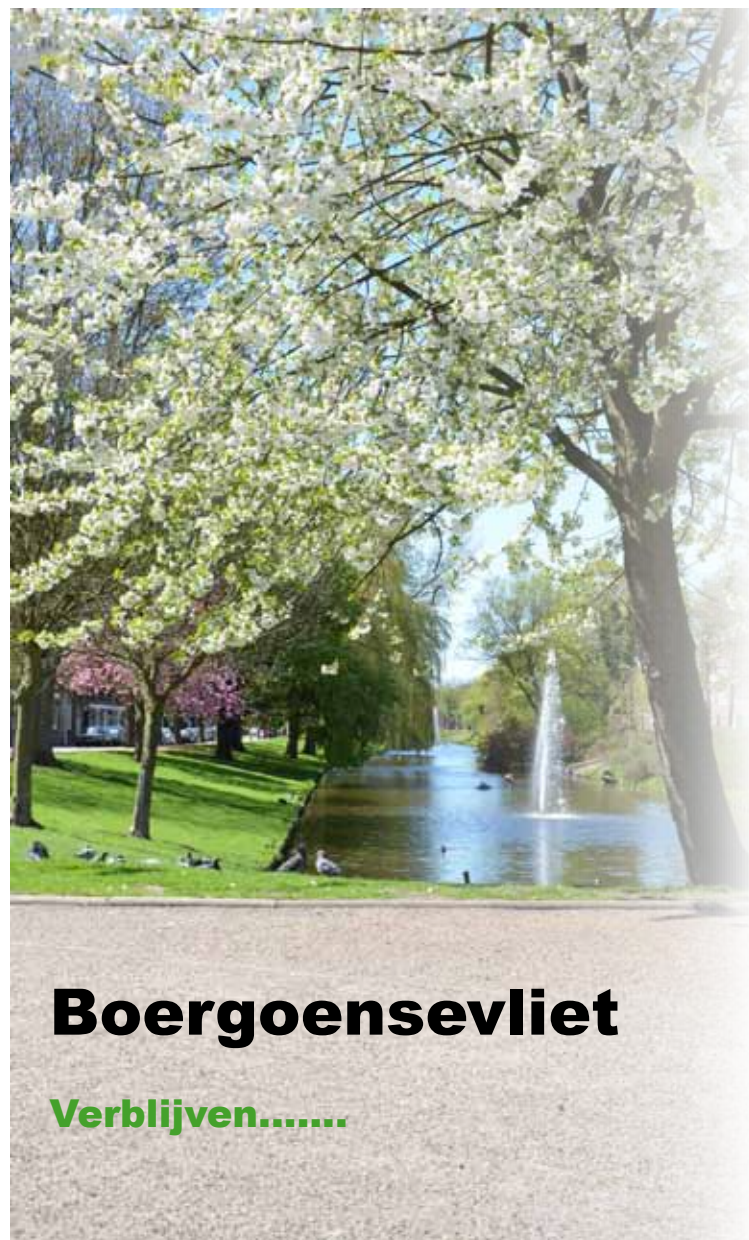

7. Nulmeting onderhoudstoestand februari 2012

In de nulschouw van Gemeentewerken van 15 februari 2012 is het volgende in beeld gebracht:

- Bomen. Het grootste deel van de bomen is slecht (91) of matig (146). Goed zijn 50 bomen. De slechte staat van de bomen is veroorzaakt door werkzaamheden aan de verharding, de trambaan en door ziekte.
- Heesters. Kwaliteit van het groen is matig (80%), slecht (5%) en goed (15%).
- Trottoirs. Alle trottoirs zijn slecht, behalve de trottoirs van het noordelijk deel aan de oostzijde.
- Riool. Deel westzijde vanaf Boergoensestraat tot aan de Natersweg.
- Beschoeiingen. Matig, twee kleine stukken kapot.
- Duiker. Arendsweg/Van Blommensteynweg: te klein

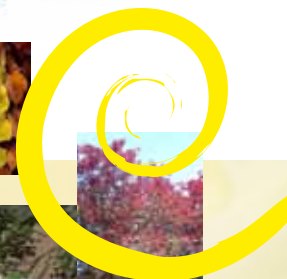
CadV had enkele aanvullende kritiekpunten. Zij vond dat alle trottoirs bij de huizen slecht zijn en dat alle rijwegen slecht zijn, behalve het geasfalteerde stuk van het zuidelijk deel van de westzijde.

Boergoensevliet

Verblijven.....

Onthaasten

Speelruimte

Belevingsroute

28 sept 2013 Ruimte & Wonen, Gemeente Rotterdam

8. Systematische samenwerking tussen de verenigde bewoners en de gemeentelijke diensten.

Begint begrijpen bij waarnemen, dan begint ontwerpen bij luisteren. Dit is de wijze waarop de betrokken landschapontwerper is gestart met het proces van visieontwikkeling. Met alle zintuigen is waargenomen. Door stil te staan bij het moment, door aan te voelen en te horen wat er speelt, is er geluisterd. Ontwerpen is een proces dat vraagt om dialoog. Als ontwerpers en bewoners in gesprek gaan en blijven, kan er wederzijds begrip ontstaan waaruit afspraken en resultaten vloeien die nodig zijn.

We bewegen ons dagelijks door diverse ruimten en krijgen er met tal van prikkels te maken. De wijze waarop we een ruimte vormgeven, inrichten of aankleden, is een uitdrukkingwijze: we drukken er mee uit wie we zijn, wat we voelen, wat er 'leeft' in ons. Dat doen we bewust, maar vaker onbewust.

Zo vormt ruimte een decor, een context waarin onze sociale interacties plaatsvinden. De kwaliteit van dit decor beïnvloedt ons gevoel, en daarmee ook ons handelen. Mensen zijn sfeergevoelig. Dat ze hun ruimtelijke omgeving als prettig of niet prettig ervaren, heeft effect op hun gedrag. Of ze zich daar nu bewust van zijn of niet.

Het schetsontwerp en de visie die hier voorliggen, zijn tot stand gekomen op basis van een uitgebreid wensenpakket van de bewoners zoals onder meer is neergeslagen in de projectopzet en de enquête (zie bijlage). Ook tijdens twee bewonersbijeenkomsten is de voorlopige visie van waardevol commentaar voorzien en is op basis van de informatie door oa, de landschapontwerper gewerkt aan de definitieve visie voor de Boergoensevliet

Het schetsontwerp vat samen hoe de Boergoensevliet (her)ingericht kan worden. Het geeft een verbetering aan van de verschillende manieren van gebruik, zoals recreatie of transport, en heeft extra aandacht voor de 'koppen' van de singel: de plekken waar het water onderbroken wordt, meestal door een weg, die in dit ontwerp veel groen en kleurrijke planten krijgen. In de lengterichting van de singel komen onder meer meerstammige, bloeiende en vruchtdragende bomen.

Op de weg die naar een goed eindproduct moet leiden, zijn inhoud en proces beide van groot belang.

A. Inhoud

Centraal in het schetsontwerp voor de Boergoensevliet staat het gebruik door bewoners en bezoekers van de ruimte. De visie is opgebouwd rondom wensen en behoeften op het gebied van

- Uitstraling
- Verkeersluwte (of -drukte)
- Verblijven
- Beplanting (bomen)
- Kleur (van materialen en beplanting)

B. Proces

In plan- en kernteamverband proberen alle betrokkenen elkaar steeds te betrekken in het ontwerpproces door middel van

- Het delen van informatie
- Het geven en ontvangen van feedback
- Evaluaties (ook tussentijds)
- Een open en eerlijke houding

A en B blijven leidraad bij de verdere uitwerking van het schetsontwerp en worden in hfdst 11 concreet gemaakt.

Bomenscan

Ass omschrijving

Salix alba
 Alnus incana
 Populus alba
 Prunus avium
 Alnus cordata
 Ginkgo biloba
 Malus 'Liset'
 Malus toringo
 Tilia cordata
 Betula pendula
 Fraxinus ornus
 Aesculus carnea
 Corylus columna
 Fagus sylvatica
 Populus tremula
 Acer saccharinum
 Alnus x spaethii
 Malus floribunda
 Tilia x europaea
 Fraxinus excelsior
 Acer pseudoplatanus
 Platanus orientalis
 Populus x canescens
 Platanus x hispanica
 Prunus avium 'Plena'
 Robinia pseudoacacia
 Aesculus hippocastanum
 Populus nigra 'Italica'
 Pterocarya fraxinifolia
 Prunus cerasifera 'Nigra'
 Prunus serrulata 'Kanzan'
 Ulmus glabra 'Exoniensis'
 Fraxinus ornus 'Rotterdam'
 Quercus robur 'Fastigiata'
 Salix babylonica 'Tortuosa'
 Tilia x europaea 'Euchlora'
 Metasequoia glyptostroboides
 Acer pseudoplatanus 'Leopoldii'
 Gleditsia triacanthos 'Skyline'
 Crataegus pinnatifida var. major
 Salix x sepulcralis 'Chrysocoma'
 Fraxinus excelsior 'Diversifolia'
 Aesculus hippocastanum 'Baumannii'
 Robinia pseudoacacia 'Umbraculifera'
 Prunus x subhirtella 'Autumnalis Rosea'

Aantal

6
 3
 2
 1
 1
 1
 1
 5
 5
 1
 2
 7
 3
 1
 5
 12
 1
 2
 78
 19
 66
 1
 2
 8
 2
 1
 1
 4
 1
 9
 1
 2
 1
 1
 8
 7
 1
 5
 3
 7
 23
 19
 1
 1
 332

9. Visie op een romantische, groene en verkeersluwe Vliet waar het aangenaam verblijven is

De kern van de visie en het ontwerp bestaat uit de volgende afspraken. Deze visie is uitgewerkt in één tekeningen + een beschrijvend document. De Rotterdamse stijl wordt in de uitvoering van de ontwerpen toegepast. Gezien de looptijd (ca. 20 jaar) van de visie is zij een onderlegger voor het uitvoeringsprogramma van Stadsbeheer en voor de lobby naar middelen en subsidies.

Bomenplan en laanstructuur

De beleving van de seizoenen wordt versterkt door te kiezen voor kleurrijke, in verschillende jaargetijden bloeiende bomen en heesters.

Het aantal bomen blijft ten minste gelijk (nu 332) of neemt toe.

De laanstructuur blijft behouden.

De haag tussen rijbaan en de trambaan komt terug en wordt waar nodig versterkt.

Aan de westzijde van de Vliet wordt de laanstructuur versterkt door bomen

Het aantal boomsoorten neemt toe: van 32 naar circa 40 soorten.

Bomen in het talud krijgen meer variatie door bloeiende bomen, meerstammige bomen, waterbomen en bijzondere, 'swingende bomen' te planten. Gedacht kan worden aan moerascypres, roodbladige prunussen en bomen met een gele herfst tint. De bomen in het talud worden in groepjes gezet om betere zichtlijnen te houden.

Er komt een bomenplan, waarin wordt vastgelegd hoe de vervanging van de bomen en heesters gefaseerd wordt aangepakt.

De heesters worden waar nodig teruggezet en zo onderhouden dat er zichtlijnen onder de bomen ontstaan of blijven bestaan.

Bestaande boomsoorten

Bomenplan

Bomenplan, Visie - Route boek

Alnus Spaethii 'Pyramidalis'
Prunus subhirtella 'Autumnalis'
Liquidamber styraciflua soorten
***Acer saccharinum* 'Pyramidale'**

Bijzondere bomen:
Carpinus betulus 'The Swing'

Meerstammige boomsoorten

Metasequoia glyptostroboides

Fruitbomen (sier)

Laanboom
Acer sachar-
inum 'Pyrami-
dale'

Bloeiende
bomen

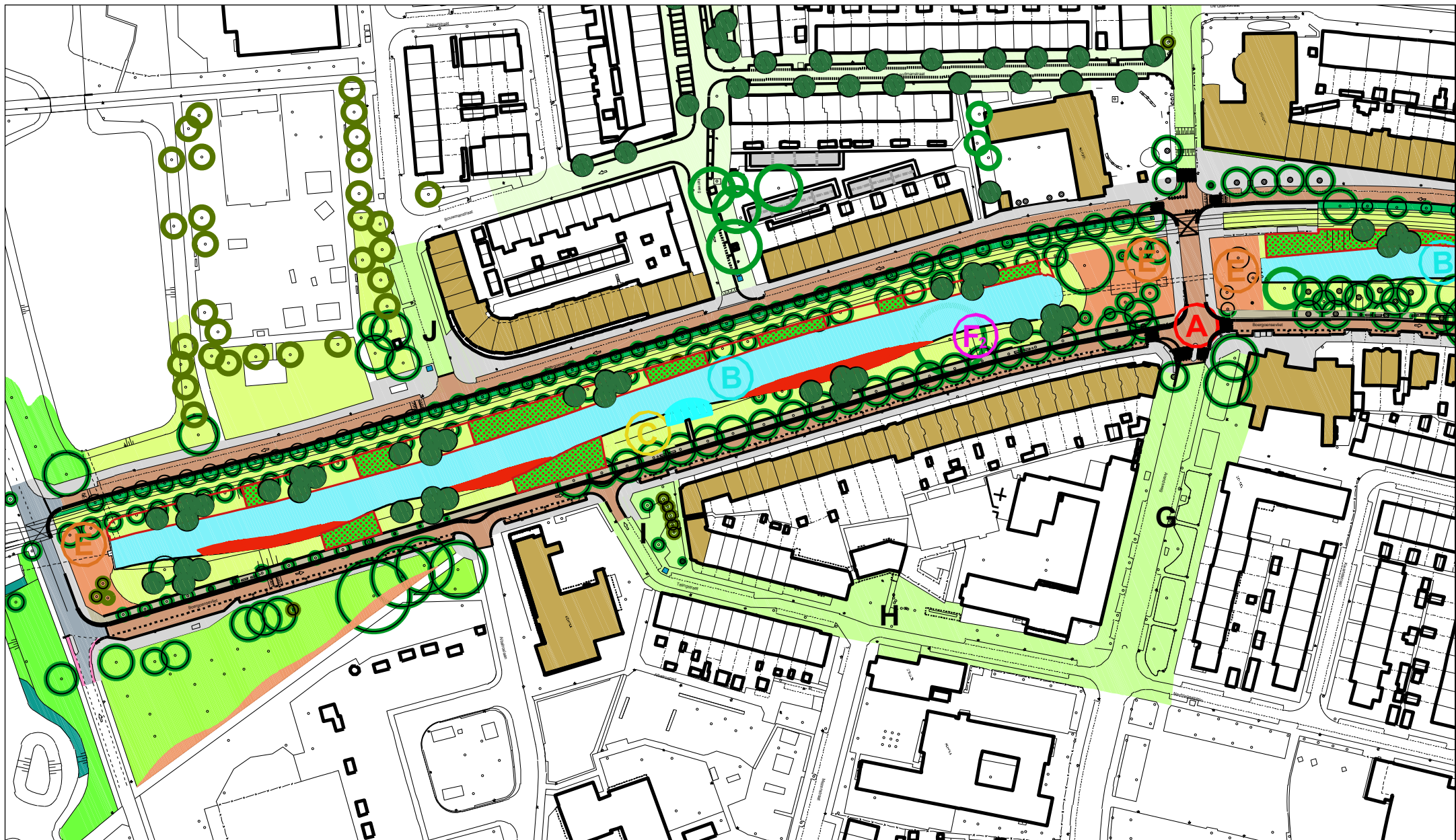
Meerstammige
bomen

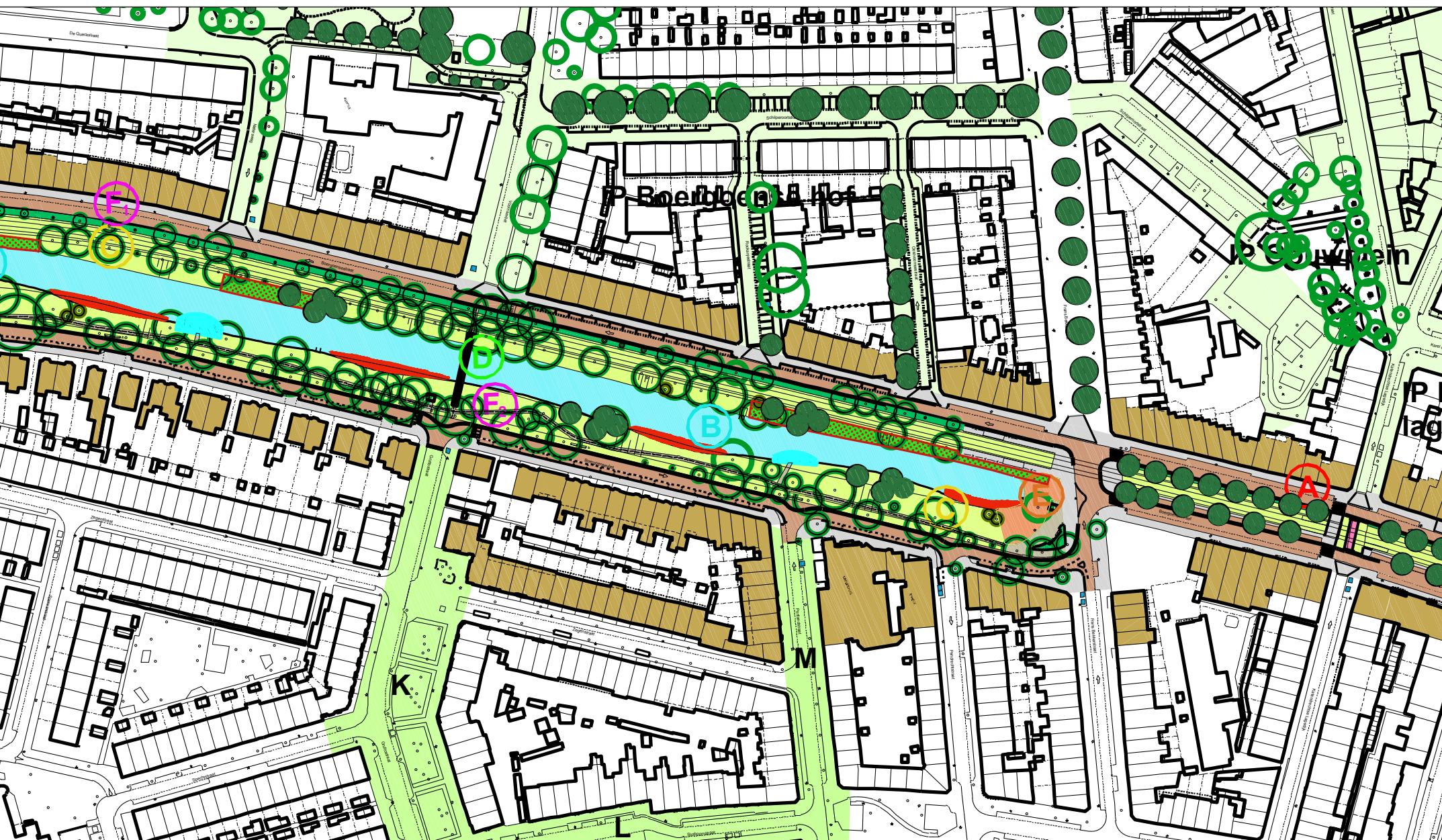

bijzondere
boom
'The Swing'

Waterboom
Metasequoia
glyptostroboides

VERKLARING

	bestaande boomkroon
	nieuwe boom (langs de vliet in de loop van 20 jaar in groepjes toevoegen)
	beplanting bosplantsoen
	beplanting hoog, heesters
	sierheesters, soorten nader te onderzoeken
	beplanting laag, bodembedekkers
	haag
	gras, grasvegetatie
	gras, ruw gras
	gras, vlak gazon
	vaste planten (vpmm), kleur bloem oranje
	irissen, oranje oeverbeplanting met filterwerking
	water
	asfalt
	asfalt afgestrooid
	asfalt rood / tegels rood
	betonstraatstenen
	gebakken klinkers
	tegels
	zitplek aan het water
	container
	zitbankjes met prullenbak
	bebouwing
	omliggende inrichtingsplannen
	nog geen planontwikkeling
	G t/m N zie Visie en Routeboek Boergoensevliet

A wegen

B singel

C oevers

D brug

E koppen

F₁ verlichting west

F₂ verlichting oost

De koppen van de Vliet

De koppen van de Vliet krijgen een kleurrijke beplanting. Koppen krijgen diverse hoogteverschillen terwijl zicht op water behouden blijft.

De vorm van de oever blijft aan de westzijde recht en krijgt aan de oostzijde meer rondingen. De oostoever slingert met afwisselend een houten lage beschoeiing en natuurlijke oevers met Irissen. Irissen in het water dienen mogelijk als helofytenfilter.

Verblijven

Er kunnen drie vlonders (zitplekken) aan het water aan de oostzijde van de Vliet komen.
Banken en afvalbakken zijn wenselijk.

Maatregelen voor verkeer

Verkeersremmende maatregelen worden genomen om de snelheid uit het verkeer te halen: rijbanen versmallen tot 4 meter, extra bochten ('slingers') bij zijstraten en verkeersdrempels op plekken waar geen huizen staan, overal bestrating met rode gebakken klinkers (in plaats van asfalt).

Fietsers moeten aan beide zijden van de Vliet van noord naar zuid en van zuid naar noord kunnen rijden.

In de visie wordt rekening gehouden met de komst van een fiets-voetgangersbrug ter hoogte van de Gruttostraat en/of Huismanstraat.

De zij-assen

Voor de Boergoensevliet en -straat is de visie verder uitgewerkt dan voor de zij-assen. In de Boergoensestraat is de wens aan twee zijde langs de trambaan bomen te planten.

Over de zijassen is afgesproken dat de visie richting geeft aan de wijze waarop de kwaliteit van de zijassen kan verbeteren en de aansluiting met de Vliet kan worden versterkt. Zodra er sprake is van ingrepen in de buitenruimte, dient deze visie als vertrekpunt om verdere gesprekken met bewoners op te pakken. Wel hebben de bewoners een paar specifieke punten aangedragen:

- De kruising Arendsweg/Van Blommesteinweg/Boergoensevliet vinden de bewoners nog steeds zeer gevaarlijk. De recente opknapbeurt van het wegprofiel bij De Triangel heeft de situatie misschien zelfs gevaarlijker gemaakt. De voorgestelde maatregelen houden in dat de kruising iets nauwer wordt.

Het wegprofiel van de Arendsweg maakt dat er harder dan 30km per uur wordt gereden. Om de snelheid te verlagen zou er ingericht moeten worden conform een 30km profiel. Nu is de weg 9 meter breed. Dat moet terug naar 6,5 meter.

10. Kansen en vraagstukken voor nabije toekomst

Uitvoeringsactiviteiten korte termijn

Er staan werkzaamheden op stapel die mogelijkheden kunnen bieden om diverse delen van de Boergoensevliet en -straat al vorm te geven in de gewenste richting. Het gaat om:

- het vernieuwen van de riolering aan de westzijde,
- het weghalen van de gasleiding aan de westzijde,
- het aanleggen van stadsverwarming aan Boergoensevliet.

Verkeersmaatregelen

- Aan de westzijde van de Vliet mag 50 kilometer per uur worden gereden. Volgens de gemeente is ze gehouden aan een juridisch kader: omdat er voor tram plus een snelheid van 50km per uur geldt, is het niet mogelijk om naastgelegen verkeer een 30km regime te geven, zelfs als de trambaan in hoogte met een stoeprand en een aaneengesloten haag is gescheiden van het overige verkeer. Hierdoor kunnen er geen fysieke snelheid remmende maatregelen voor het overige verkeer opgenomen worden in de visie. Bijvoorbeeld slingers, zoals deze aan de oostzijde in de weg wel worden opgenomen. Ook blijft het voorrangsregime op de Vliet bestaan.

De meeste bewoners begrijpen dit niet. Bestuurlijk overleg is gewenst om de urgentie aan te geven waarom op deze specifieke plek afwijking van het gemeentelijke juridische kader bespreekbaar gemaakt moet worden.

- Het terugbrengen van de maximum snelheid naar 30 km op de westzijde Vliet maakt het realiseren van een veel aantrekkelijker inrichting mogelijk (snelheid remmende slingers, opheffen voorrangssituatie) die aansluit bij de woonwijkfunctie van de Vliet.
- Niet alle wegen zijn ingericht als 30km gebied en hierdoor is het voor voertuigen makkelijk(er) om hogere snelheden te bereiken, met alle gevaar

van dien. De wegen liggen direct aan voetpaden waar ook kinderen lopen. Volgens de gemeente handhaaft het OM niet, omdat de wegen niet expliciet volgens 30-km normen zijn ingericht. Bewoners hebben hier veel moeite mee. Nadat/indien de wegen zijn/worden aangepast zal er een strikt handhavingsregime moeten worden vorm gegeven, om deze uitwassen terug te dringen. Hierover is bestuurlijk overleg gewenst.

- Het verkeerscirculatieplan 2009 en met name het voortschrijdend inzicht dat buiten het zicht van bewoners heeft plaatsgevonden heeft geleid tot discussie tussen de bewonerswerkgroep en de gemeente. Het vraagstuk van een rustiger Boergoensevliet en een eigen ontsluiting voor de Wielewaal is via de bestuurder van de DG Charlois neergelegd bij het projectteam Wielewaal. Een extra ontsluiting van de Wielewaal via Korpersweg wordt onderzocht. De optie van een ontsluiting via de Groene Kruisweg is komen te vervallen met het vaststellen van de visie Wielewaal. Bij de definitieve inrichting van de nieuwe Wielewaal moet met dit vraagstuk rekening worden gehouden. Hierover is bestuurlijk overleg alsook druk gewenst

Hondenpoepbeleid

- De bewoners kunnen niet door het gras langs de Vliet lopen zonder in de hondenpoep te trappen. Hondeneigenaren nemen de poep niet mee. 'Het is niet te handhaven' zou geen argument mogen zijn voor de overheid. Daar moeten slimmere oplossingen voor te bedenken zijn. In andere delen van de stad worden inmiddels maatregelen uitgeprobeerd. Het effect van deze maatregelen dient te worden gezien en kan als het succesvol blijkt te zijn alternatief voor het handhavingsbeleid dienen. Hierover is nader overleg gewenst.

Waterkwaliteit

Bij zware regen vinden nog steeds forse overstorten van rioolwater op de Boergoensevliet plaats. Dan kleurt het water grijs. Er is behoefte aan een waterkwaliteitsbeeld voor de Boergoensevliet. In de volgende fase moet deze worden uitwerkt. In andere delen van de stad is in combinatie met het hondenpoepbeleid en andere maatregelen een aanpak ontwikkeld. Deze aanpak bevat mogelijk oplossingen voor het vraagstuk van de Boergoensevliet. Hier is verder onderzoek nodig naar de huidige situatie, de geplande werkzaamheden en de ontwikkeling van wetgeving en technologie gewenst om planning van toekomstige waterwerkzaamheden te laten rijmen met de implementatie van de visie gepresenteerd in dit stuk. Hiervoor wordt aandacht gevraagd.

11. Werken aan praktische nieuwe werkvormen

De ervaringen met vier jaar samenwerking in dit unieke project zouden kunnen worden verwerkt in nieuwe werkvormen tussen bewoners en de overheid. De onderstaande drie aspecten zouden daarin een plaats kunnen krijgen.

- Deel met elkaar actief informatie over wat er in de straat en buurt op stapel staat en wanneer feitelijke acties gaan plaats vinden.
 - Interessant zou zijn om te komen tot een openbare Google-map met inhoudelijke toelichting. Bewoners zouden een alert kunnen krijgen als er een toevoeging en of een wijziging op de kaart wordt aan gebracht. Ze krijgen tijd om op die wijzigingen te reageren en te bezien wat hun eigen rol kan zijn. De overheid zou ervoor open moeten staan om iets met die wijzigingsvoorstellen van bewoners te doen. Het gaat bij buurtbewoners niet alleen om bewoners in de directe omgeving, maar ook bewoners in het effectgebied van de plannen. Dit kan ook helpen om op ambtelijk niveau de verschillende informatiestromen bij elkaar te laten komen.
- De overheid zou de beschikbare budgetten actiever openbaar kunnen maken om bewoners bewuster te maken van wat er allemaal moet gebeuren en tegen welke prijs, om de leefomgeving in de basis op orde te kunnen houden.
 - Alles wat de overheid doet, ligt vast in interne en of externe contracten. Door die openbaar te maken worden de bewoners bewust gemaakt van wat er allemaal moet gebeuren om de leefomgeving goed te houden. Bewoners krijgen dan de ruimte om aan te geven waar volgens hun prioriteit aan gegeven zou moeten worden en waar extra's investering voor nodig is. De buurt

stuurt op die manier mee. De betrokkenheid van bewoners kan nog groter worden als bijvoorbeeld een deel het budget in een actief gesprek met bewoners kan worden ingezet op een aantal verschillende opties. Bewoners zouden op basis van de inspanningen van de overheid een eigen pluspakket kunnen formuleren voor de zaken waar zij zelf graag op in willen zetten.

- De burger en de overheid kunnen afspraken maken met elkaar als duidelijk is welke plannen de overheid heeft en hoeveel geld daarvoor beschikbaar is. Op basis van basis-, keuze- en pluspakketten kunnen de overheid en burger zaken met elkaar gaan doen.

12. Vervolg procesafspraken (borging)

De uitvoering van de visie is slechts mogelijk als er in de volgende fase(n) goede afspraken worden gemaakt over de manier waarop de uitvoering inhoud wordt gegeven. Deze borging is van extra groot belang, omdat de vaste gesprekspartner bij de gemeente, de deelgemeentevoorzitter, van het toneel gaat verdwijnen. In feite moet het stokje voor de uitvoering door het bestuur worden overgedragen aan de diensten die met het beheer, onderhoud en ontwikkeling van de buitenruimte belast zijn. Het spreekt voor zich dat daarbij de verschillende partners een rol spelen. Vanuit de gemeente is een coördineerde rol weggelegd voor de dienst Stadsbeheer. Met name de manager van de werf in het Zuiderpark speelt in het vervolgproces een cruciale rol. Binnen de gemeente draagt de werfmanager zorg voor het overzicht van alle aanstaande en gewenste activiteiten in het gebied waarvoor de visie is ontwikkeld.

De werfmanager is de partner van Charlois aan de Vliet. Uiteraard worden bij het overleg de verantwoordelijke deskundigen betrokken.

Om de ontwikkeling van de visie inhoud te geven, wordt de volgende overlegstructuur voorgesteld:

- Er is twee keer per jaar een overleg tussen de werfmanager en de vertegenwoordiger van de Stichting Charlois aan de Vliet.
 - Eerste overleg in het 1ste kwartaal, gaat over het plan voor het komende jaar, waarbij tevens de globale planning voor meerdere jaren aan de orde komt (zoals gepland groot onderhoud, aanhaken bij stedelijke vernieuwingsprojecten en kansen op meedoen in gemeentelijke pilots, enzovoorts).

- Tweede overleg gaat over de uitvoering en de feitelijke planning van deze activiteiten. Daarbij wordt ook besproken of en hoe bewoners geïnformeerd moeten worden. Zie hfdst 11 informatie delen.

- In het overleg komt aan de orde: regulier beheer en onderhoud, grotere investeringen en anderszids vernieuwing. Daarbij is een andere manier van werken van toepassing (met name op het vlak van communicatie).
 - Bij beheer en onderhoud alsook grotere investeringen is met name de planning en het informeren van de buurt van belang.
 - Bij vernieuwing en de directe relatie met de grotere investeringen worden afspraken gemaakt over de manier waarop de ontwikkeling wordt begeleid. Daarbij kan, indien nodig, ook sprake zijn van de inrichting van een planteam en of projectteam waar beide partijen hun bijdrage aan leveren.

Bijlagen: uitkomsten bewonersenquête september 2012

Conclusies bewonersenquêtes september 2012: een romantische, groene en verkeersluwe Vliet, waar het aangenaam verblijven is.

In september 2012 is een enquête gehouden onder bewoners van de Vliet en de zijstraten. Aantal inzendingen enquête

volwassenen: 79, van wie er 30 aan de Vliet wonen en 49 in de omliggende straten. Aantal inzendingen enquête

kinderen: 101 kinderen, van wie er 58 aan de Vliet wonen en 43 in de omliggende straten.

Scores op de belangrijkste onderwerpen

De volwassenen zijn het in meerderheid eens over de volgende zaken:

- Het water van de Vliet moet zo schoon zijn dat er vogels en vissen in leven (100%)
- De romantische groene uitstraling van de Vliet moet behouden blijven (97%)
- De huidige gezonde bomen en struiken moeten blijven staan (97%)
- De groene scheiding tussen trambaan en de weg moet blijven (96%)
- Het uitlaten van honden moet zodanig geregeld worden dat hondenpoep geen belemmering voor recreatie vormt ((94%)
- Het groene van de Vliet moet ook in de zij-assen van de Vliet terug te vinden zijn (92%)
- Er mag niet harder dan 30 km per uur gereden worden op de Vliet (86%)
- De rioolbuizen moeten aan het zicht onttrokken blijven (86%)
- Op de Vliet moet het mogelijk zijn om op een bankje langs het water te zitten (85%)
- De zij-assen van de Vliet moeten een logisch geheel vormen met de Vliet (85%)
- De Vliet moet mij uitnodigen tot recreatie (83%)
- De Vliet moet plekken hebben waar kinderen veilig

in een natuurlijke sfeer kunnen spelen (klimbomen klauterwal) (81%)

- De verlichting op de Vliet moet een romantische uitstraling hebben (zoals op de Zuidhoek) (78%)
- Op sommige plekken moeten vlonders aanwezig zijn om dichtbij of boven het water te kunnen komen (66%)
- Ik wil hier en daar via een pad bij het water kunnen komen (63%)
- Er moeten wandel / fietsbruggen worden aangelegd om beide kanten van de Vliet te verbinden (59%)
- De Vliet moet geen doorgaande route zijn maar alleen bereikbaar voor bestemmingsverkeer (54%)
- Fietzers moeten aan beide kanten van de vliet in twee richtingen kunnen rijden (52%)

Waar zijn de kinderen het in meerderheid over eens ?

- Plekken om te zitten langs de Vliet (82%)
- Via een pad bij het water kunnen komen (75%)
- Bruggen over de Vliet (75%)
- Aan iedere kant van de Vliet veilig twee kanten op kunnen fietsen (73%)
- Een Vliet met veel bomen en gras (72%)
- Kunnen spelen aan en in het water (72%)
- Wandelen langs het water (70%)
- Zelf iets met bomen of planten doen (68%)
- Vlonders langs het water om op te zitten (64%)
- Kunst op de Vliet (58%)
- Een speeltuin voor mijn hond (53%)

De volgende onderwerpen krijgen geen instemming van de meerderheid van de bewoners

Op verschillende plekken op de Vliet moet kunst staan (43%), onbelangrijk 35%

De Vliet moet een moderne strakke groene uitstraling krijgen (22%), onbelangrijk 20%

Het volgende onderwerp krijgt geen instemming van de meerderheid van de kinderen

Mijn hond langs de Vliet kunnen uitlaten (43%)

Colofon

Deze nota is vastgesteld op:

Dit document is opgesteld door het planteam

Boergoensevliet en de stichting Charlois aan de Vliet

Inlichtingen: projectleider Maureen Mollis
mcu.mollis@rotterdam.nl

datum: 5 maart 2014

